

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 16ης Δεκεμβρίου 2003

σχετικά με τη διαδικασία εφαρμογής του άρθρου 81 της συνθήκης ΕΚ και του άρθρου 53 της συμφωνίας ΕΟΧ κατά των **Wieland Werke AG, Outokumpu Copper Products OY, Outokumpu Oyj, KM Europa Metal AG, Tréfinmétaux SA και Europa Metall SpA**

(Υπόθεση αριθ. C.38.240 — Σωλήνες για βιομηχανική χρήση) ⁽¹⁾

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό E(2003) 4820]

(Τα κείμενα στην φινλανδική, γαλλική, γερμανική και ιταλική γλώσσα είναι τα μόνα αυθεντικά)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

(2004/421/ΕΚ)

Στις 16 Δεκεμβρίου 2003 η Επιτροπή εξέδωσε απόφαση σχετική με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 81 της συνθήκης ΕΚ και το άρθρο 53 της συμφωνίας ΕΟΧ. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 21 του κανονισμού 17 ⁽²⁾, η Επιτροπή δημοσιεύει με την παρούσα τις ονομασίες των μερών και το βασικό περιεχόμενο της απόφασης, έχοντας λάβει υπόψη το έννομο συμφέρον των επιχειρήσεων όσον αφορά την προστασία των επαγγελματικών συμφερόντων τους. Μια μη εμπιστευτική εκδοχή του πλήρους κειμένου της απόφασης στις αυθεντικές γλώσσες της υπόθεσης και στις γλώσσες εργασίας της Επιτροπής ευρίσκεται στο δικτυακό τόπο της ΓΔ COMP στην ακόλουθη διεύθυνση: http://europa.eu.int/comm/competition/index_en.html.

I. ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΤΗΣ ΠΑΡΑΒΑΣΗΣ

Αποδέκτες και χαρακτήρας της παράβασης

- (1) Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στους Wieland Werke AG («Wieland Werke»), Outokumpu Copper Products OY («OCP») και Outokumpu Oyj (συλλήβδην αναφερόμενοι ως «Outokumpu»), KM Europa Metal AG («ΚΜΕ» ή «ΚΜ Europa Metal»), Tréfinmétaux SA («ΤΜΧ» ή «Tréfinmétaux») και Europa Metall SpA («ΕΜ» ή «Europa Metall»).
- (2) Οι αποδέκτες υπέπεσαν σε ενιαία, σύνθετη και διαρκή παράβαση του άρθρου 81 παράγραφος 1 της συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (στο εξής «συνθήκη»), και, από την 1η Ιανουαρίου 1994, του άρθρου 53 παράγραφος 1 της συμφωνίας Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (στο εξής «συμφωνία ΕΟΧ»), που καλύπτει ολόκληρη την επικράτεια του ΕΟΧ, ορίζοντας τιμές, κατανέμοντας τις αγορές και ανταλλάσσοντας εμπιστευτικές πληροφορίες στην αγορά χαλκοσωλήνων για βιομηχανική χρήση.

Απόδοση ευθυνών

- (3) Η Outokumpu Oyj ενεπλέκετο άμεσα στην παράβαση από τον Μάιο 1988 έως τον Δεκέμβριο 1988, οπότε η δραστηριότητά της σχετικά με τους σωλήνες για βιομηχανική χρήση παραχωρήθηκε στη νεοσυσταθείσα θυγατρική της OCP, η οποία συνέχισε την παράβαση. Μετά την ολοκλήρωση της σύστασης της OCP, τον Δεκέμβριο 1988, η Outokumpu Oyj έλεγχε ολόκληρο το κεφάλαιο της OCP. Η μητρική εταιρεία και η πλήρως ελεγχόμενη θυγατρική της θεωρούνται αλληλεγγύως υπεύθυνες για την παράβαση μετά από τη σύσταση της θυγατρικής.
- (4) Όσον αφορά τον όμιλο ΚΜΕ που περιλαμβάνει την KM Europa Metal (Γερμανία), την Tréfinmétaux (Γαλλία) και την Europa Metall (Ιταλία), διακρίνονται, για τις ανάγκες της απόδοσης των ευθυνών, δύο ξεχωριστές περιόδους. Κατά την πρώτη, από το 1988 έως το 1995, η ΚΜΕ θεωρείται ότι ήταν διαφορετική επιχείρηση από την ΕΜ και ΤΜΧ, ανεξάρτητα από το γεγονός ότι η κοινή μητρική εταιρεία Società Metallurgica Italiana («SMI») απέκτησε τον έλεγχο της πλειοψηφίας της ΚΜΕ το 1990. Το διοικητικό συμβούλιο και η λειτουργική διαχείριση της ΚΜΕ συντονίστηκαν με τα αντίστοιχα των ΕΜ και ΤΜΧ μόνο μετά την αναδιάρθρωση του ομίλου το 1995, οπότε η ΚΜΕ απέκτησε το 100 % των μετοχών της ΕΜ και της ΤΜΧ. Όσον αφορά την περίοδο 1995-2001, οι οντότητες του ομίλου ΚΜΕ θεωρείται ότι σχημάτισαν ενιαία οικονομική μονάδα στην αγορά, γεγονός που συνεπάγεται κοινή ευθύνη για την παράδοση κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου.

⁽¹⁾ Γνώμη της συμβουλευτικής επιτροπής (ΕΕ C 102 της 28.4.2004).

⁽²⁾ ΕΕ L3, 21.2.1962, σ. 204/62· κανονισμός όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1216/1999 (ΕΕ L 148 της 15.6.1999, σ. 5).

- (5) Κατά την περίοδο από 1988 έως 1995, η Europa Metalli και η πλήρως ελεγχόμενη θυγατρική της TMX θεωρείται ότι είχαν σχηματίσει μία οικονομική μονάδα και συνεπώς ενιαία επιχείρηση, με κοινή ευθύνη για την παράβαση.

Διάρκεια της παράβασης

- (6) Οι επιχειρήσεις ενέχονταν στην παράβαση τουλάχιστον κατά τις εξής περιόδους:
- α) Η Wieland Werke AG από την 3η Μαΐου 1988 έως τις 22 Μαρτίου 2001·
  - β) Η Outokumpu Oyj μόνη της από την 3η Μαΐου 1988 έως τις 30 Δεκεμβρίου, και αλληλεγγύως με την Outokumpu Copper Products Oy από την 31η Δεκεμβρίου 1988 έως τις 22 Μαρτίου 2001·
  - γ) Η Outokumpu Copper Products OY από την 31η Δεκεμβρίου 1988 έως τις 22 Μαρτίου 2001 (αλληλεγγύως με την Outokumpu Oyj)·
  - δ) Η KM Euroopa Metal AG μόνη της από την 3η Μαΐου 1988 έως τις 19 Ιουνίου, και αλληλεγγύως με την Tréfiométaux SA και την Europa Metalli SpA από την 20ή Ιουνίου 1995 έως τις 22 Μαρτίου 2001·
  - ε) Η Europa Metalli SpA., αλληλεγγύως με την TMX από την 3η Μαΐου 1988 έως τις 19 Ιουνίου 1995, και αλληλεγγύως με την KM Euroopa Metal AG και την Tréfiométaux SA από την 20ή Ιουνίου 1995 έως τις 22 Μαρτίου 2001,
  - στ) Η Tréfiométaux SA, αλληλεγγύως με την Europa Metalli SpA από την 3η Μαΐου 1988 έως τις 19 Ιουνίου 1995, και αλληλεγγύως με την KM Euroopa Metal AG και την Europa Metalli SpA από την 20ή Ιουνίου 1995 έως τις 22 Μαρτίου 2001.

Η αγορά χαλκοσωλήνων για βιομηχανική χρήση

- (7) Οι χαλκοσωλήνες διακρίνονται γενικώς σε δύο ομάδες προϊόντων: σωληνώσεων υδραυλικών για νερό, πετρέλαιο, φυσικό αέριο και εγκαταστάσεις θέρμανσης αφενός, και σωλήνες για βιομηχανική χρήση αφετέρου που διακρίνονται σε υπο-ομάδες ανάλογα με την τελική χρήση. Από τις τελευταίες, οι σημαντικότερες από άποψη ποσότητας είναι εκείνες που χρησιμοποιούνται στη βιομηχανία κλιματισμού και ψύξης (BKΨ), ενώ οι άλλες βιομηχανικές εφαρμογές συνίστανται κυρίως σε εξαρτήματα, ψύξη, θερμαντήρες φυσικού αερίου, σωλήνες φίλτρων, ξηραντηρίων και τηλεπικοινωνιών.
- (8) Τυπικά, οι σωλήνες για βιομηχανική χρήση, και ειδικότερα οι σωλήνες BKΨ, παραδίδονται ανοπτημένοι, περιτυλιγμένοι κατά στρώσεις σε πηνία (ΠΣΠ) και σε μήκη αρκετών χιλιομέτρων. Οι ΠΣΠ, στους οποίους περιορίζεται η απόφαση, εισήχθησαν κατά τη δεκαετία του '80 ως υποκατάστατο των σωλήνων σε ευθύγραμμο μήκη, και παράγονταν ειδικά για αυτοματοποιημένες γραμμές παραγωγής εργοστασίων κλιματισμού. Αντίθετα από τους σωλήνες υδραυλικών, οι σωλήνες για βιομηχανική χρήση γενικά δεν πωλούνται σε χονδρεμπόρους ειδών υδραυλικών αλλά συνήθως χρησιμοποιούνται από τη βιομηχανία, κατασκευαστές τεχνικού εξοπλισμού και κατασκευαστές εξαρτημάτων, στους οποίους και παραδίδονται απευθείας. Κατά μέσο όρο, οι σωλήνες για βιομηχανική χρήση είναι προϊόντα μεγαλύτερης προστιθέμενης αξίας σε σχέση με τους σωλήνες υδραυλικών, και το κόστος παραγωγής τους διαφέρει επίσης σημαντικά από το αντίστοιχο των σωλήνων υδραυλικών.
- (9) Η υπολογιζόμενη αξία των σωλήνων ΠΣΠ στην αγορά EOX ήταν περίπου 290 εκατομμύρια ευρώ το 2000. Οι μεγαλύτεροι κατασκευαστές σωλήνων ΠΣΠ στην Ευρώπη είναι επί του παρόντος η KME (συμπεριλαμβανομένων και των EM και TMX), η Outokumpu και η Wieland Werke. Οι επιχειρήσεις αυτές συνολικά καλύπτουν ποσοστό περίπου 75-85 % του συνόλου της αγοράς του EOX. Άλλοι σημαντικοί παραγωγοί εντός της ευρωπαϊκής αγοράς είναι η Feinrohren S.p.A (Ιταλία) και η ΧΑΛΚΟΡ Α.Ε. (Ελλάδα).

Λειτουργία της σύμπραξης

- (10) Η σύμπραξη οργανώθηκε στο πλαίσιο της Cuproclima Quality Association for ACR Tubes (air conditioning and refrigeration) με έδρα την Ελβετία, με κύριο σκοπό την προώθηση ενός προτύπου ποιότητας για αυτούς τους σωλήνες για βιομηχανική χρήση (στο εξής «Cuproclima»). Το αργότερο την άνοιξη του 1988, τα μέλη της Cuproclima, μεταξύ των οποίων οι αποδέκτες της απόφασης, επέκτειναν το πεδίο της συνεργασίας τους στον ανταγωνισμό. Οι συζητήσεις για τις τιμές, τους πελάτες, τον όγκο των πωλήσεων εκάστου και τα μερίδια αγοράς πραγματοποιούνταν κυρίως κατά τη δεύτερη ημέρα της σύσκεψης της Cuproclima μετά την ολοκλήρωση των συζητήσεων της ημερήσιας διάταξης. Οι ανεπίσημες συζητήσεις, που διεξάγονταν χωρίς περαιτέρω έγγραφα, πραγματοποιούνταν τουλάχιστον μία φορά την άνοιξη και μία φορά το φθινόπωρο — μερικές φορές μάλιστα συχνότερα.

- (11) Σε αυτές, οι ενεχόμενοι παραγωγοί συμφωνούσαν επί των στόχων τιμής και άλλων εμπορικών όρων για τους σωλήνες για βιομηχανική χρήση, επί συντονισμένων αυξήσεων τιμών, καθώς και επί της κατανομής πελατών και των μεριδίων αγοράς στα ευρωπαϊκά εδάφη. Οι στόχοι τιμής καθορίζονταν γενικά κατά την φθινοπωρινή σύσκεψη για το επόμενο έτος, ενώ κατά την εαρινή παρακολουθείτο η συμφωνία με τις συμφωνηθείσες αρχές μετά από σύγκριση των πωλήσεων και των στοιχείων για τα μερίδια αγοράς. Εκτός από την ανταλλαγή εμπιστευτικών πληροφοριών για τις πωλήσεις, τα μερίδια της αγοράς και τις τιμές, οι συμμετέχοντες όριζαν ηγετικές επιχειρήσεις μεταξύ αυτών για τα κατανεμημένα εδάφη και τους αντίστοιχους πελάτες, ώστε να συγκεντρώνονται πληροφορίες για την αγορά και να παρακολουθούνται οι επισκέψεις στους πελάτες.

II. ΠΡΟΣΤΙΜΑ

Βασικά ποσά

- (12) Η παράβαση συνίσταται κυρίως στις πρακτικές καθορισμού τιμών και κατανομής των αγορών που συνιστούν από τη φύση τους σοβαρή παραβίαση του άρθρου 81 παράγραφος 1 της συνθήκης και του άρθρου 53 παράγραφος 1 της συμφωνίας ΕΟΧ. Η σύμπραξη κάλυπτε ολόκληρη την κοινή αγορά καθώς και το μεγαλύτερο τμήμα του ΕΟΧ μετά τη σύστασή του. Διαπιστώθηκε ότι οι συμφωνίες της σύμπραξης εφαρμόζονταν επίσης στην πράξη και ότι πρέπει να είχαν επίπτωση στην αγορά, ακόμα και αν η επίπτωση αυτή δεν μπορεί να καθοριστεί ποσοτικά κατά τρόπο αξιόπιστο. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή θεωρεί ότι οι αποδέκτες έχουν διαπράξει σοβαρότατη παράβαση.

Διαφοροποιημένη αντιμετώπιση

- (13) Στο πλαίσιο της κατηγορίας των πολύ σοβαρών παραβάσεων, η κλίμακα των κυρώσεων επιτρέπει την εφαρμογή διαφοροποιημένης αντιμετώπισης των επιχειρήσεων προκειμένου να ληφθεί υπόψη η πραγματική οικονομική δυνατότητα των παραβατών να προκαλέσουν σημαντική ζημία στον ανταγωνισμό καθώς επίσης και η ανάγκη να επιβληθεί πρόστιμο σε τέτοιο επίπεδο ώστε να έχει επαρκώς αποτρεπτικό χαρακτήρα.
- (14) Στη συγκεκριμένη υπόθεση, οι επιχειρήσεις διακρίνονται σε δύο κατηγορίες. Με μερίδιο αγοράς της τάξης του 30-50 %, ο όμιλος ΚΜΕ ήταν ο μεγαλύτερος φορέας της αγοράς ΕΟΧ για σωλήνες ΠΣΠ το έτος 2000, τελευταίο πλήρες έτος της παράβασης. Για τον λόγο αυτό τοποθετείται στην πρώτη κατηγορία. Οι επιχειρήσεις Outokumpu και Wieland Werke, με σχετικά μερίδια αγοράς μεταξύ 10 % και 20 %, τοποθετούνται στη δεύτερη κατηγορία που αποτελείται από εταιρείες που μπορούν να θεωρηθούν ως μεσαίου μεγέθους φορείς εντός της αγοράς του ΕΟΧ για σωλήνες ΠΣΠ.
- (15) Όσον αφορά τον όμιλο ΚΜΕ, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη τις εταιρικές αναδιοργανώσεις που σημειώθηκαν κατά την περίοδο της παράβασης, και έτσι το βασικό ποσό του προστίμου διαιρείται σε μέρη που κατανέμονται μεταξύ των διαφόρων επιχειρήσεων εντός του ομίλου.

Διάρκεια

- (16) Οι Wieland Werke, Outokumpu, KM Europa Metal, Tréfimétaux και Europa Metalli παραβίαζαν το άρθρο 81 παράγραφος 1 της συνθήκης και το άρθρο 53 παράγραφος 1 της συμφωνίας ΕΟΧ (από την έναρξη ισχύος της την 1η Ιανουαρίου 1994) τουλάχιστον από την 3η Μαΐου 1988 έως τις 22 Μαρτίου 2001, δηλαδή επί περίοδο 12 ετών και 10 μηνών.
- (17) Ενώ οι διάφορες οντότητες του ομίλου ΚΜΕ ενέχοντο στην παράβαση καθ' όλη τη διάρκειά της, η οργάνωσή του σε διαφορετικές επιχειρήσεις κατά τη διάρκεια μέρους της περιόδου παράβασης λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό της αύξησης του προστίμου ανάλογα με τη διάρκεια. Όσον αφορά την περίοδο 1988-1995, η αύξηση υπολογίζεται συνεπώς ξεχωριστά αφενός για την ΚΜΕ AG και αφετέρου για την επιχείρηση που σχηματίστηκε από την EM και την TMX. Για το υπόλοιπο διάστημα, από 1995 έως 2001, η αύξηση ανάλογα με τη διάρκεια είναι κοινή σε ολόκληρο τον όμιλο ΚΜΕ.

Επιβαρυντικές περιστάσεις

- (18) Η Επιτροπή θεωρεί επιβαρυντική περίσταση την κατ' επανάληψη παράβαση εκ μέρους της Outokumpu Oyj, δεδομένου ότι ήταν αποδέκτης της απόφασης αριθ. 90/417/EKAX της Επιτροπής πλατέων προϊόντων ψυχρής ελάσεως ανοξείδωτου χάλυβα⁽¹⁾ που διαπίστωνε παράβαση του ίδιου τύπου.

⁽¹⁾ EE L 220 της 15.8.1990, σ. 28.

Ελαφρυντικές περιστάσεις

- (19) Προς την Outokumpu, η Επιτροπή αναγνωρίζει ένα ελαφρυντικό παράγοντα για τη συνεργασία εκτός της ανακοίνωσης επιείκias του 1996. Η Outokumpu ήταν η πρώτη που αποκάλυψε την πλήρη διάρκεια της σύμπραξης στον τομέα σωλήνων για βιομηχανική χρήση. Με βάση τα στοιχεία που είχαν συγκεντρωθεί πριν από την εφαρμογή της ανακοίνωσης επιείκias της Outokumpu, η Επιτροπή είχε μπορέσει να διαπιστώσει διαρκή παράβαση μόνο για μία τετραετία. Χάρη στη συνεργασία της Outokumpu κατέστη δυνατή η διαπίστωση μακρόχρονης παράβασης 12 ετών και 10 μηνών. Κατά συνέπεια, το βασικό ποσό του προστίμου προς την Outokumpu μειώνεται κατά καταποκοπή ποσό αντίστοιχο προς το υποθετικό ποσό του προστίμου που θα είχε επιβληθεί στην Outokumpu για παράβαση τεσσάρων ετών.

Εφαρμογή της ανακοίνωσης επιείκias του 1996

Σημαντική μείωση προστίμου («Τμήμα Δ»: μείωση από 10 % έως 50 %)

- (20) Όλοι οι αποδέκτες της απόφασης συνεργάστηκαν με την Επιτροπή κατά την έρευνα. Το μόνο εφαρμόσιμο τμήμα της ανακοίνωσης επιείκias του 1996 είναι το τμήμα Δ, δεδομένου ότι όλοι οι αποδέκτες εφάρμοσαν την ανακοίνωση μόνο μετά από έρευνες που έφεραν στο φως επαρκή στοιχεία ώστε να κινηθεί η διαδικασία και να επιβληθούν πρόστιμα στις επιχειρήσεις για παράβαση τουλάχιστον τεσσάρων ετών.
- (21) Η Outokumpu υπέβαλε αίτηση επιείκias αμέσως μετά τις έρευνες της Επιτροπής, αποκαλύπτοντας την ύπαρξη σύμπραξης από το 1988 έως το 2001. Για την έγκαιρη και εκτεταμένη συνεργασία της χορηγείται στην Outokumpu μείωση κατά 50 % του προστίμου που θα είχε άλλως επιβληθεί.
- (22) Η Wieland Werke και η KME ξεκίνησαν τη συνεργασία τους με την Επιτροπή μόνο αφού είχε περάσει ενάμιση έτος από τις έρευνες. Εξάλλου, η συνεργασία αυτή δεν ήταν απολύτως αυθόρμητη, δεδομένου ότι άρχισε μόνο μετά από τα τυπικά αιτήματα της Επιτροπής προς τις εν λόγω επιχειρήσεις προκειμένου να παρασχεθούν πληροφορίες. Ως εκ τούτου, στις επιχειρήσεις αυτές χορηγήθηκε μικρότερη μείωση απ' ό,τι στην Outokumpu, και συγκεκριμένα 20 % για την Wieland Werke και 30 % για την KME. Η διαφορά μεταξύ των δύο τελευταίων αντικατοπτρίζει το μεγαλύτερο εύρος της αποκάλυψης εκ μέρους της KME στοιχείων σχετικά με τη διάρκεια και τη συνέχεια της παράβασης.

ΑΠΟΦΑΣΗ

1. Επιβλήθηκαν τα ακόλουθα πρόστιμα:
α) Wieland Werke AG:	ευρώ 20,79 εκατομμύρια
β) Outokumpu Oyj and Outokumpu Copper Products Oy: αλληλεγγύως	ευρώ 18,13 εκατομμύρια
γ) KM ευρώορα Metal AG, Tréfirmétaux SA και ευρώορα Metalli SpA: αλληλεγγύως	ευρώ 18,99 εκατομμύρια
δ) KM ευρώορα Metal AG:	ευρώ 10,41 εκατομμύρια
ε) ευρώορα Metalli SpA and Tréfirmétaux SA: αλληλεγγύως	ευρώ 10,41 εκατομμύρια
2. Οι αναφερόμενες επιχειρήσεις παύουν πάραυτα τις παραβάσεις, εφόσον δεν το έχουν ήδη πράξει. Απέχουν από την επανάληψη κάθε πράξης ή συμπεριφοράς ομοίας προς την παράβαση που διαπιστώθηκε στην παρούσα υπόθεση και από κάθε μέτρο με αντίστοιχο αντικείμενο ή αποτέλεσμα.